

**TÜRKİYE CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ İLE LİTVANYA CUMHURİYETİ
HÜKÜMETİ ARASINDA DENİZCİLİK ANLAŞMASININ
ONAYLANMASININ UYGUN BULUNDUĞUNA
DAİR KANUN**

(Resmî Gazete ile yayımı: 20.1.2004 Sayı: 25352)

Kanun No

5052

Kabul Tarihi

14.1.2004

MADDE 1. - 11 Temmuz 1994 tarihinde Vilnius'da imzalanan "Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Litvanya Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Denizcilik Anlaşması"nın onaylanması uygun bulunmuştur.

MADDE 2. - Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 3. - Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

**TÜRKİYE CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ
İLE
LİTVANYA CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ
ARASINDA DENİZCİLİK ANLAŞMASI**

Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Litvanya Cumhuriyeti Hükümeti (bundan böyle **Âkit Taraflar** olarak adlandırılacaktır) :

Âkit Taraflar arasındaki ilişkileri desteklemeyi, geliştirmeyi ve denizcilik ilişkileri alanındaki işbirliğini düzenli bir şekilde kuvvetlendirmeyi arzu ederek,

Aralarındaki ticari mübadelenin gelişmesi arzusuyla,

Eşitlik, karşılıklı yarar ve yardım ilkelerine uygun olarak aşağıdaki hususlarda mutabık kalmışlardır :

MADDE 1 : AMAÇ

Bu Anlaşma'nın amacı :

- **Âkit Taraflar** arasındaki denizcilik ilişkilerinin geliştirilmesi,
- En iyi seyrüsefer koordinasyonunun sağlanması, denizde güvenliğin geliştirilmesi ve deniz kirliliğinin önlenmesi,
- Deniz taşımacılığının gelişmesine zarar verecek tedbirlerden kaçınılması,
- **Âkit Taraflar** arasındaki ticari ve ekonomik ilişkilerin gelişmesine genel olarak katkıda bulunulması,
- Gemi yapımı ve onarımı alanında işbirliğinde bulunulmasıdır.

MADDE 2 : TANIMLAR

Bu Anlaşma'nın amaçlarına uygun olarak :

1- "**Âkit Taraf gemisi**" terimi bir Tarafın gemi siciline kayıtlı bulunan ve o ülke mevzuatına uygun olarak bayrağını taşıyan herhangi bir ticaret gemisi anlamına gelecektir.

Ancak, bu terim :

5052

14.1.2004

a) Savaş gemilerini ve kamu kuruluşları tarafından ticari amaçlar dışında dizayn edilen veya kullanılan gemileri,

b) Balıkçı teknelerini,

c) Hidrografik ve bilimsel araştırma gemilerini kapsamaz.

2- "Gemi Mürettebatı üyesi" terimi, mürettebat listesine dahil olan ve seyir esnasında geminin yönetimi, işletilmesi ve bakımına ilişkin fonksiyonların yerine getirilmesi amacıyla gemide istihdam edilmiş bulunan kaptan ve diğer herhangi bir kişi anlamındadır.

MADDE 3 : UYGULAMA ALANI

Bu Anlaşma, bir taraftan karasuları da dahil olmak üzere Türkiye Cumhuriyeti sınırları ve diğer taraftan karasuları da dahil olmak üzere Litvanya Cumhuriyeti sınırları dahilinde uygulanır.

Bununla birlikte, bu Anlaşma'nın hükümleri, kabotaj ve Âkit Taraflardan her birinin kanunları ile saklı tutulan faaliyetlere, özellikle liman hizmetleri hükümlerine, romörkaj, kılavuzluk, kurtarma ve denizde yardım, Âkit Tarafların karasularında yapılan balıkçılık faaliyetlerine ve içsuyolu taşımacılığına uygulanmayacaktır.

Âkit Taraflar, seyrüsefer serbestliği prensibine verdikleri önemi teyit ederler ve uluslararası seyrüseferin gelişmesine zarar verebilecek tedbirlerden kaçınmayı kabul ederler.

MADDE 4 : LİMANLARDA GEMİLERE UYGULANACAK MUAMELE

1- Âkit Taraflardan her biri kendi limanlarında, diğer Âkit Tarafın gemilerine limana kabul, serbestçe giriş, kalış ve ayrılış, liman kolaylıklarından faydalanılması ve seyrüseferle ilgili diğer kolaylıkların sağlanması ve gemiler, mürettebat, yolcular ve yükleri için ticari işlemler konusunda kendi gemilerine tanıdığı muamelenin aynısını yapmayı garanti eder.

Bu hüküm, özellikle yükleme ve boşaltma için rıhtımlarda yer ve kolaylıklar gösterilmesine olduğu kadar havuzlama ve bakım-onarım imkânlarının kullanılmasına da uygulanır.

2- Âkit Taraflardan her biri diğer tarafın gemilerine, yürürlükte bulunan liman tarifelerinde yer alan ve yabancı bayraklı gemilere uygulanması öngörülen liman tarife ve ücretleri konusunda ayırım gözetmeyen bir muamele yapılması hususunu garanti edeceklerdir.

3- Âkit Taraflar, kendi kanunları ve liman mevzuatları çerçevesinde, gemilerin limanlarda bekleme sürelerinin imkânlar dahilinde kısaltılması için gerekli tedbirleri alacaklar ve sözkonusu limanlarda yürürlükte bulunan idari, gümrük ve sağlık işlemlerinin basitleştirilmesini sağlayacaklardır.

MADDE 5 : GEMİLERİN TABİİYETİ VE GEMİ BELGELERİ

1- Âkit Taraflardan her biri, diğer Âkit Tarafın yetkili makamları tarafından kendi kanun ve mevzuatına uygun olarak düzenlenmiş olup diğer Âkit Taraf gemilerinde bulunan belgelerde belirtilen gemilerin tabiiyetini tanıyacaklardır.

2- Âkit Taraflardan birinin yetkili makamları tarafından uluslararası sözleşmeler uyarınca verilen ve kendi bayrağını taşıyan gemiler için tanınan belgeler, diğer Âkit Taraf tarafından da tanınacaktır.

5052

14.1.2004

MADDE 6 : GEMİ ADAMI KİMLİK BELGELERİ

Âkit Taraflardan her biri diğer Âkit Tarafın yetkili makamları tarafından verilmiş olan gemi adamlarının kimlik belgelerini tanıyacak ve bu belgeleri taşıyanlara 7 nci ve 8 inci maddelerde şartları belirtilen hakları sağlayacaktır. Söz konusu kimlik belgeleri Türkiye Cumhuriyeti yönünden, "The Seamen's Identity Card-Gemî Adamı Cüzdanı" ve Litvanya Cumhuriyeti yönünden "Jurininko Knygele-Seamen's Book"tur.

MADDE 7 : KONA KLAMA LİMANINDA DENİZCİLERİN HAK VE YÜKÜMLÜLÜKLERİ

6 ncı maddede zikredilen kimlik belgelerine sahip olan şahıslar isimleri mürettebat listesinde ve gemi kaptanı tarafından yetkili makamlara sunulan personel listesinde yer almak şartı ile, gemi limanda bulunduğu sürede, vize almaksızın, karaya çıkabilir ve uğrak limanının bulunduğu "bölge" ve/veya "belediye" hudutları içinde konaklayabilirler.

Karaya çıkış ve gemiye dönüşlerde bu kişiler düzenleyici kontrollere uyacaklardır.

MADDE 8 : GEMİ ADAMLARININ TRANSİT GEÇİŞ VE KONA KLAMA HAKLARI

1- 6 ncı maddede zikredilen kimlik belgesine sahip herhangi bir şahıs, kullanılan ulaşım aracının türüne bakılmaksızın aşağıdaki haklara sahip olacaktır.

a) Kabul edilmesi garanti edilen ülkeye doğrudan gitmek için ülkeden çıkış hakkı;

b) Ülkedeki belirli bir limanda belirli bir gemiye katılmak üzere, Âkit Taraflardan birinin ülkesine giriş hakkı;

c) Ülkedeki belirli bir limanda bulunan belirli bir gemiye katılmak üzere veya bulunulan bir gemiden Âkit Taraflardan birinin limanında bulunan diğer bir gemiye veya ülke dışındaki bir gemiye transfer olmak üzere, Âkit Taraflardan birinin hudutlarından geçiş hakkına sahip olacaktır.

2- Paragraf 1'de belirtilen bütün hallerde, kimlik belgelerinin Âkit Taraf ülke vizesini taşıması gereklidir. Bu vize mümkün olduğu kadar çabuk verilecektir.

3- Paragraf 1'de belirtilen kimlik belgelerini taşıyan bir gemi adamı, diğer Âkit Tarafın limanında sağlık sebepleri, hizmet amaçları veya yetkili otoritelerce geçerli sayılan başka nedenlerden dolayı gemiden ayrıldığı takdirde, bu ikinci taraf ilgili şahsa, hastaneye kaldırıldığında ülkede kalmak, kendi ülkesine dönmek veya ulaşım aracının türüne bakılmaksızın diğer bir katılma limanına gitmek için gerekli izni verecektir.

4- Yukarıda paragraf 1'de sıralanan amaçlar için, Madde 6'da belirtilen kimlik belgelerine sahip, ancak Âkit Taraflardan birinin tabiiyetine sahip olmayan şahıslara kimlik belgelerini veren diğer Âkit Tarafın ülkeye kabul konusunda garanti vermesi kaydıyla gerekli giriş ve transit geçiş vizelerinin verilmesi sağlanacaktır.

5- Madde 6 ve 7 ile bu maddenin yukarıda zikredilen hükümlerine halel getirmeksizin yabancıların ülkeye giriş, ikâmet ve çıkarılmaları ile ilgili, Âkit Tarafların ülkelerinde yürürlükte bulunan hükümler geçerli kalacaktır.

6- Âkit Taraflar, yukarıda sözü edilen gemi adamı belgelerine sahip olan, ancak sakıncalı kabul edilen kişilerin kendi ülkelerine girişlerini yasaklama hakkını saklı tutarlar.

MADDE 9 : GEMİ MÜRETTEBATI HAKKINDA HUKUKİ KOVUŞTURMA

1- Âkit Taraflardan birinin adli makamları, geminin bayrağını taşıdığı tarafın yetkili diplomatı veya konsolosluk memurunun rızası olmadıkça, diğer taraf gemisi mürettebatının denizcilik hizmet sözleşmesinden doğan ihtilaflarına bakma konusunda yetkili olmayacaklardır.

5052

14.1.2004

2- Âkit Taraflardan birinin gemisinin mürettebatından biri, gemi diğer Âkit Tarafın karasularında bulunduğu sırada gemide suç işlerse, geminin bulunduğu yerdeki devletin yetkili makamları aşağıdaki durumlar hariç olmak üzere diğer devletin yetkili diplomatı veya konsolosluk memurunun rızası olmaksızın bu kişi hakkında kovuşturmayla gitmeyeceklerdir :

- a) Suçun sonuçları geminin bulunduğu ülkenin hükümlerine hakları ve diğer menfaatlerini etkiliyorsa,
- b) Suç, kamu düzenini ve güvenliğini tehlikeye düşürecek nitelikte ise, veya
- c) Suç, mürettebat dışında bir kişiye karşı işlenmişse veya
- d) Suç kovuşturmasının uyuşturucu madde trafiğini durdurmak için zorunlu olması halinde,

3- Bu maddenin 2 nci paragrafındaki hükümler yetkili makamların yabancı uyrukluların girişleri, gümrük ve sağlık, gemilerin ve limanların güvenliğinin kontrolü ile ilgili tedbirler, insan hayatının korunması ve yük güvenliği ile ilgili kanun ve kuralların uygulanmalarına yönelik konulardaki haklarına halel getirmeyecektir.

MADDE 10 : TEHLİKEDE BULUNAN GEMİLER

1- Âkit Taraflardan birinin gemisinin, diğer Âkit Tarafın karasularında veya sahile yakın yerlerde karaya vurması veya oturması veya herhangi diğer bir hasara uğraması halinde, bu Âkit Tarafın yetkili makamları;

- Geminin bayrağını taşıdığı ülkenin diplomatı veya konsolosluk yetkilisine haber vererek yükümlülüklerini yerine getireceklerdir.

- Kendi bayrağını taşıyan bir gemiye yapabileceği koruma ve yardımı, sözkonusu gemi, mürettebat, yolcular ve gemi yüküne karşı sağlayacaklardır.

2- Bir gemi hasara uğradığı takdirde, içindeki yük ve malzemeler, yerinde kullanılmadığı veya kullanmak üzere yerinden çıkarılmadığı sürece, gümrük rüsumları ve diğer resimlerden muaf tutulacaktır.

3- Kurtarma işlemleri ve düzenlenmesi S.A.R Uluslararası Sözleşme'sine (IMO 1979) göre ve ilgili millî kanunlara uygun olarak yapılacaktır.

MADDE 11 : GEMİCİLİK ŞİRKETLERİNİN GELİR VE DİĞER ALACAKLARININ TRANSFERİ

1- Âkit Taraflardan her biri diğer Âkit Tarafın gemicilik şirketlerinin kendi ülke sınırları içinde, deniz taşımacılığından doğan gelir ve diğer kazançlarını, ödemelerini yapmak amacıyla kullanma imkânı sağlayacaklardır.

2- Âkit Taraflardan her biri, aynı şirketlere, kendi ülkesinde yapılan ve yukarıda sözü edilen tüm ödemeler düşüldükten sonra, anılan gelir ve diğer alacaklarını transfer etme hakkını kendi millî kanun ve yönetmeliklerine göre tanırlar.

3- Âkit Taraflardan her biri bu çeşit transferleri kolaylaştıracaktır.

MADDE 12 : SEYRÜSEFER VE İŞBİRLİĞİ HAKLARI

1- Bu Anlaşma'nın yürütülmesinden sorumlu Âkit Tarafların yetkili makamları :

- Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti tarafında, Başbakanlık Denizcilik Müsteşarlığı

- Litvanya Cumhuriyeti Hükümeti tarafında, Ulaştırma Bakanlığı'dır.

Âkit Taraflardan herbiri, bu Anlaşma'nın maddelerinin uygulanmasını temin etmek üzere gerekli tedbirleri alacak ve diğer Âkit Tarafın yetkili makamları ile ulusal kanunları ve mevzuatına göre gerekli düzenlemelerin yapılması amacıyla görüşmelerde bulunacaklardır.

2- Âkit taraflar, uluslararası düzeydeki taahhütlerine halel getirmeksizin aşağıdaki konularda mutabakata varmışlardır :

5052

14.1.2004

a) Ülkelerindeki denizcilik örgütleri ve şirketleri arasındaki denizcilik ilişkilerini geliştirmek ve iki ülke arasındaki deniz trafiğinin düzenli büyümesini engelleyecek zorlukları gidermek amacıyla yakın işbirliğinde bulunmak,

b) Çeşitli denizcilik faaliyetlerinde personel mübadelesi ve eğitimi; denizde, limanlarda ticari malların akışını hızlandırmak ve kolaylaştırmak, deniz ticaret filoları arasında işbirliğini güçlendirmek amacıyla bilgi teatisinde bulunmak,

c) Karşılıklı denizcilik mübadelesinin gelişimini engelleme eğiliminde bulunan engel ve diğer şartları kaldırmak,

d) Bu denizcilik mübadelesinden doğan faaliyetlerle ilgili olarak boğazlardan ve karasularından geçişe ilişkin tavsiye ve belgeleri teati etmek.

3- Bu Anlaşma'nın uygulama ve yorumuyla ilgili konuları görüşmek üzere Âkit Taraflardan birinin isteği üzerine bir toplantı düzenlenecektir. Bu toplantılar her iki tarafın kabul ettiği yer ve zamanda düzenlenecektir.

MADDE 13 : UYUŞMAZLIK

Bu Anlaşma'nın uygulanması ve yorumuna ilişkin olarak ortaya çıkabilecek uyuşmazlıklar, Âkit Tarafların yetkili makamları arasında karşılıklı anlayış içerisinde çözümlenecektir. Uyuşmazlık devam ettiği takdirde, uyuşmazlıklar diplomatik yollardan çözümlenecektir.

MADDE 14 : YÜRÜRLÜĞE GİRİŞ - SÜRE - FESİH

1- Bu Anlaşma, Âkit Tarafların kendi mevzuatlarına göre yerine getirilmesi gerekli formalitelerin tamamlanması ve diplomatik kanaldan karşılıklı olarak tebliğinden sonra yürürlüğe girecektir.

2- Bu Anlaşma yürürlüğe girdikten sonra 5 yıl için geçerli olacak, Âkit Taraflardan biri tarafından yürürlük süresi bitmeden altı ay önce bir fesih ihbarında bulunulmadıkça kendiliğinden birer yıllık süreler için yenilenmiş olacaktır.

3- Bununla birlikte, bu Anlaşma diplomatik yoldan feshedilebilir; böyle bir durumda fesih bildirimini diğer Âkit Tarafınca alınmasını takip eden altı ay sonra Anlaşma sona erecektir.

Vilnius'da, 11 Temmuz 1994 tarihinde Türkçe, Litvanyaca ve İngilizce dillerinde bütün metinler aynı derecede geçerli olmak üzere üç nüsha olarak düzenlenmiştir.

Yorum konusunda uyuşmazlık halinde İngilizce metin geçerli olacaktır.

Hükümetleri tarafından gereken şekilde yetkili kılınan aşağıdaki imza sahipleri bu Anlaşma'yı imzalamışlardır.

Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti

Litvanya Cumhuriyeti Hükümeti

Adına

Adına

(İmza)

(İmza)

BU KANUNA AİT TUTANAKLAR

Türkiye Büyük Millet Meclisi

Cilt	Birleşim	Sayfa
3	24	204
32	25	170
38	42	55:61, 251:271

I- Gerekçeli 292 S. Sayılı Basmayazı Türkiye Büyük Millet Meclisinin 42 nci Birleşim tutanağına bağlıdır.

II- Bu Kanunu; Türkiye Büyük Millet Meclisinin Tali Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve Turizm, Esas Dışişleri Komisyonları görüşmüştür.

III- Esas No. : 1/372